

ZPRÁVA O TRHU OVOCE

Vývoj cen zem. výrobců:

↓	Jablka Golden Delicious tř. V.....	17,80 Kč/kg
↑	Jablka Spartan I. jak. tř.....	13,70 Kč/kg
↓	Hrušky I. jak. tř.....	18,60 Kč/kg
↑	Švestky I. jak. tř.....	18,90 Kč/kg

Obsah:

Komoditní zpravodajství.....	1
Ceny zemědělských výrobců.....	3
Velkoobchodní ceny.....	4
Spotřebitelské ceny.....	5
Informace ze zahraničních trhů.....	5
Aktuality.....	9

Komoditní zpravodajství

Ceny zemědělských výrobců

Ve 39. týdnu 2017 se výrazně zvýšila průměrná **cena zemědělských výrobců (CZV)** jablek odrůdy Spartan I. jak. třídy o 2,10 Kč/kg na 13,70 Kč/kg, tj. o 18,0 %. Stoupla také průměrná CZV jablek odrůdy Šampion I. jak. třídy, a to o 1,40 Kč/kg (tj. o 9,4 %) na 16,40 Kč/kg. Naopak ke snížení průměrné CZV došlo u jablek odrůdy Golden Delicious třídy V o 2,- Kč/kg (tj. o 10,2 %) na 17,80 Kč/kg. Oproti 38. týdnu poklesla průměrná CZV jablek odrůdy Rubín I. jak. třídy o 0,40 Kč/kg (tj. o 2,4 %) na 14,60 Kč/kg. Dále oslabila průměrná CZV jablek odrůdy Bohemia třídy V, a to o 0,40 Kč/kg (tj. o 2,3 %) na 18,60 Kč/kg. Snížení průměrné CZV bylo zaznamenáno u hrušek I. jak. třídy o 0,50 Kč/kg (tj. o 2,8 %) na 18,60 Kč/kg. V případě švestek I. jak. třídy průměrná CZV posílila o 0,20 Kč/kg (tj. o 1,0 %) na 18,90 Kč/kg.

Velkoobchodní ceny

Ve 39. týdnu tohoto roku se zvýšila průměrná **velkoobchodní cena (VC)** domácích švestek, a to o 4,50 Kč/kg (tj. o 18,4 %) na 28,80 Kč/kg.

V případě importovaných nektarinek průměrná VC posílila o 3,30 Kč/kg (tj. o 12,2 %) na 30,50 Kč/kg. Také stoupla průměrná VC borůvek (125 g) z dovozu o 12,80 Kč/ks (tj. o 33,5 %) na 51,- Kč/ks. Oproti 37. týdnu vzrostla průměrná VC importovaných jahod (500 g) o 30,50 Kč/ks na 78,10 Kč/ks, tj. o 64,1 %. Dále posílila průměrná VC banánů o 2,90 Kč/kg (tj. o 13,9 %) na 23,70 Kč/kg. V případě mandarinek se průměrná VC snížila, a to o 5,50 Kč/kg (tj. o 15,7 %) na 29,80 Kč/kg. Ve sledovaném týdnu klesla průměrná VC ananasu o 9,60 Kč/ks na 31,50 Kč/ks, tj. o 23,3 %. Snížila se také průměrná VC granátového jablka, a to o 5,30 Kč/ks (tj. o 22,1 %) na 18,60 Kč/ks.

Ve srovnání se stejným obdobím minulého roku se výrazně zvýšila průměrná VC kusových kiwi (+ 74,4 %), jablek odrůdy Red Prince z dovozu (+ 50,7 %), importovaných jablek odrůdy Golden Delicious (+ 37,1 %) a jahod (500 g) z dovozu (+ 33,3 %). Naopak klesla VC ananasu (- 41,7 %), limetek (- 34,8 %), malin (125 g) z dovozu (- 24,1 %) a importovaných broskví (- 21,6 %).

Produkce jablek ve vybraných státech EU

tis. t

Země	2012	2013	2014	2015	2016	2017 (odhad)	Rozdíl* (%)	Rozdíl** (%)
Česká republika	118	121	131	156	139	108	- 22	- 24
Francie	1 169	1 576	1 444	1 674	1 515	1 396	- 8	- 10
Itálie	1 939	2 122	2 456	2 280	2 272	1 757	- 23	- 25
Maďarsko	750	585	920	522	498	628	+ 26	- 3
Německo	972	804	1 116	973	1 033	555	- 46	- 47
Polsko	2 900	3 170	3 750	3 979	4 035	2 870	- 29	- 27
Španělsko	391	464	505	482	495	474	- 4	- 4
Celkem	10 095	10 929	12 510	12 265	11 779	9 343	- 21	- 23
Produkce podle odrůd:								
Braeburn	264	302	322	327	320	229	- 28	- 29
Gala	1 111	1 204	1 327	1 382	1 314	1 276	- 3	- 5
Golden Delicious	2 286	2 535	2 677	2 534	2 406	1 982	- 18	- 22
Granny Smith	302	361	383	405	384	351	- 9	- 10
Idared	986	1 069	1 192	1 129	965	679	- 30	- 38
Jonagold	475	500	644	633	567	320	- 44	- 48
Jonagored	367	341	491	519	539	328	- 39	- 36
Red Delicious	541	597	675	643	632	576	- 9	- 11
Šampion	423	457	494	513	522	418	- 20	- 18

Poznámka: * = rozdíl mezi odhadem 2017 a rokem 2016, ** = rozdíl mezi odhadem 2017 a průměrem let 2014-16.
 Pramen: WAPA, srpen 2017

Produkce hrušek ve vybraných státech EU

tis. t

Země	2012	2013	2014	2015	2016	2017 (odhad)	Rozdíl* (%)	Rozdíl** (%)
Belgie	236	315	374	369	322	301	- 7	- 15
Česká republika	6	7	4	10	7	6	- 13	- 15
Itálie	650	726	736	764	681	719	+ 5	- 1
Nizozemsko	199	327	349	349	374	307	- 18	- 14
Portugalsko	115	162	203	134	113	186	+ 65	+ 24
Španělsko	355	403	400	344	311	312	0	- 11
Celkem	1 888	2 327	2 426	2 394	2 173	2 148	- 1	- 8
Produkce podle odrůd:								
Abate Fetel	256	304	358	333	296	332	+ 12	+ 1
Conference	693	894	952	967	910	844	- 7	- 11
Rocha	115	162	203	134	113	186	+ 65	+ 24
Williams	252	283	278	283	261	247	- 6	- 10

Poznámka: * = rozdíl mezi odhadem 2017 a rokem 2016, ** = rozdíl mezi odhadem 2017 a průměrem let 2014-16.
 Pramen: WAPA, srpen 2017

Ceny zemědělských výrobců ovoce

Datum zjištění ceny: 38. - 39. týden 2017

Kč/kg

Druh, odrůda	TJ	39. týden			38. týden			Změna prům. CZV 39. t./38. t. 2017 (%)
		min.	max.	průměr	min.	max.	průměr	
Jablka Bohemia	V	14,00	22,00	18,60	15,00	22,00	19,00	- 2,3
	I.	12,00	20,00	15,60	12,00	20,00	15,50	+ 0,5
Bohemia Gold	V	18,00	21,00	19,00	18,00	21,00	18,80	+ 1,1
	I.	13,00	16,00	14,70	13,00	16,00	14,70	0,0
Gala	V	14,00	22,60	18,10	15,00	22,60	18,30	- 1,3
	I.	10,40	21,70	16,20	12,00	21,70	16,10	+ 0,7
Golden Delicious	V	14,00	21,70	17,80	18,00	21,70	19,80	- 10,2
	I.	10,40	21,70	15,90	12,00	20,00	16,20	- 1,7
Early Gold	I.			*	11,00	18,30	15,10	.
James Grieve	I.			*	12,00	17,40	14,10	.
Jonagold	I.	10,40	21,70	15,30			*	.
McIntosh	I.	12,00	14,00	12,90	12,00	14,00	12,90	0,0
Melodie	I.	10,40	14,00	12,50			*	.
Prima	I.			*	12,00	16,50	14,70	.
Red Prince	I.	10,40	13,90	12,20			*	.
Rubín	V	15,60	21,00	18,20	17,40	21,00	18,60	- 2,2
	I.	10,40	19,10	14,60	12,00	19,10	15,00	- 2,4
Rubinola	V	17,40	20,00	18,70	17,40	20,00	18,70	0,0
	I.	12,00	19,10	15,90	12,00	18,00	15,60	+ 2,0
Selena	I.			*	13,00	16,00	14,00	.
Spartan	I.	7,50	18,00	13,70	7,50	14,00	11,60	+ 18,0
Šampion	V	14,00	21,00	18,00	15,00	21,00	17,90	+ 0,3
	I.	12,00	21,70	16,40	12,00	20,00	15,00	+ 9,4
Hrušky	I.	11,00	26,50	18,60	13,00	26,50	19,10	- 2,8
Švestky	I.	14,80	22,60	18,90	14,80	24,30	18,70	+ 1,0

Poznámka: Ceny zemědělských výrobců jsou uváděny bez dopravy a DPH. * = neuvedeno (méně než tři údaje), . = údaj nebyl v předchozím období k dispozici.
 Pramen: Podle údajů OU ČR zpracoval TIS ČR SZIF

Velkoobchodní ceny vybraných druhů ovoce I. jakostní třídy

Datum zjištění ceny: 39. týden 2017

Kč/MJ

Druh ovoce	MJ	Domácí produkce				Dovoz			
		min.	max.	průměr	±39./37. t.	min.	max.	průměr	±39./37. t.
Jablka Gala vč. mutací	kg			*		12,90	33,90	22,30	- 0,90
Golden Delicious	kg			*		15,50	36,90	24,40	+ 0,90
Red Prince	kg			*		15,90	25,90	20,80	.
Rubín	kg	16,90	18,90	17,90	.			*	
ostatní letní odrůdy	kg			*		17,60	20,50	19,10	- 2,10
Hrušky	kg			*		15,50	53,50	27,00	- 0,50
Blumy	kg			*		24,50	47,90	35,10	- 1,00
Broskve	kg			*		21,50	33,90	28,00	+ 2,80
Nektarinky	kg			*		24,50	34,90	30,50	+ 3,30
Švestky	kg	25,50	37,10	28,80	+ 4,50	16,90	29,90	25,70	+ 1,20
Borůvky (125 g)	ks			*		43,90	60,40	51,00	+ 12,80
Jahody (500 g)	ks			*		74,90	83,60	78,10	+ 30,50
Maliny (125 g)	ks			*		55,90	58,90	57,90	+ 1,80
Vinné hrozny bílé	kg			*		26,50	55,90	37,40	+ 2,60
modré	kg			*		32,90	59,90	44,00	+ 2,70
Banány	kg			*		15,90	31,50	23,70	+ 2,90
Citrony	kg			*		26,00	46,90	33,20	- 1,50
Grapefruity bílé	kg			*		24,50	31,20	27,90	- 1,10
červené	kg			*		20,20	49,90	40,00	+ 1,20
Limetky	kg			*		43,80	139,90	61,90	- 2,20
Mandarinky	kg			*		20,90	38,40	29,80	- 5,50
Pomelo	ks			*		24,90	39,90	31,70	.
Pomeranče	kg			*		22,90	46,90	31,40	- 0,10
Kiwi kusové	ks			*		4,90	10,90	7,50	+ 0,70
Ananas	ks			*		15,00	46,90	31,50	- 9,60
Avokádo	ks			*		17,90	42,90	30,20	- 0,10
Fíky čerstvé	ks			*		5,90	17,90	11,10	.
Granátové jablko	ks			*		8,90	26,90	18,60	- 5,30
Mango	ks			*		20,90	39,90	28,20	- 0,50

Poznámka: Nákupní cena je cena bez DPH. MJ = měrná jednotka; * = méně než 3 respondenti; . = Ceny nebyly v předchozím týdnu k dispozici.
 Pramen: TIS^{ČR} SZIF

Vývoj spotřebitelských cen vybraných druhů ovoce v roce 2016 a 2017

Kč/kg

Druh/měsíc	X.	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
Jablka	28,64	29,76	29,17	29,16	30,27	31,33	31,07	31,55	33,09	34,67	35,00	32,43
Banány	30,05	29,95	28,01	31,68	30,55	32,49	33,20	35,40	35,63	29,68	26,97	26,98
Pomeranče	40,70	34,87	24,64	29,44	30,86	30,87	32,63	36,72	37,88	40,52	43,47	43,86

Poznámka: Spotřebitelské ceny jsou zjišťovány u malého souboru prodejen. Uváděné ceny mají orientační charakter, - = údaj nebyl k dispozici.
 Pramen: ČSU

Informace ze zahraničních trhů

Obchodní ceny vybraných druhů ovoce vypěstovaných ve Velké Británii

£/MJ

Druh ovoce	MJ	38. týden	37. týden	Cenové rozpětí 38. t.	
				min.	max.
Jablka Gala	kg	0,72	0,83	0,55	0,97
Spartan	kg	0,95	-	0,93	0,97
letní různé odrůdy	kg	0,80	0,71	0,33	0,93
Hrušky Conference	kg	0,78	0,88	0,55	1,08
Jahody	kg	2,52	2,14	1,32	5,99
Maliny	kg	9,48	6,66	4,42	13,27
Ostružiny	kg	5,20	4,40	4,80	5,60
Švestky Victoria	kg	1,33	1,55	0,66	1,76

Pramen: gov.uk

Obchodní ceny vybraných druhů ovoce ve Francii

EUR/kg

Druh ovoce	Země původu	37. týden	38. týden	38. t. /37. t. 2017 (%)	38. t. 2017 / 38. t. 2016 (%)
Jablka Gala	Francie	1,50	1,46	- 2,7	+ 1,4
Golden Delicious	Francie	1,15	1,40	+ 21,7	+ 7,7
Hrušky Williams	Francie	1,40	1,36	- 2,9	+ 3,0
Jahody	Belgie	3,44	4,88	+ 41,9	+ 14,5
Broskve	Španělsko	0,86	0,95	+ 10,5	- 5,0
Nektarinky	Španělsko	0,86	0,90	+ 4,7	- 10,0
Blumy	Francie	1,77	1,70	- 3,9	- 39,3
Hrozny stolní Italia	Itálie	1,58	1,34	- 15,2	+ 4,7
Ananas	Kostarika	0,84	0,90	+ 7,1	- 33,3
Citrony	Argentina	1,60	1,48	- 7,5	-
Pomeranče Valencia	JAR	1,15	1,12	- 2,6	- 0,9
Ořechy vlašské	Francie	4,50	4,68	+ 4,0	+ 33,1

Pramen: RNM/FranceAgriMer

Obchodní ceny ovoce v Maďarsku

Datum zjištění ceny: 38. týden

HUF/kg

Druh, odrůda	Budapest	Debrecen	Kecskemét	Miskolc	Szeged
Domácí produkce:					
Jablka Golden Delicious	200	130	-	-	210
Jonathan	183	150	-	160	240
Hrušky	355	180	150	310	350
Maliny	1 565	1 200	-	-	2 400
Broskve	265	200	250	290	235
Nektarinky	243	190	200	275	250
Švestky	250	200	220	240	266
Ořechy vlašské	3 200	2 500	-	1 700	3 250
Dovoz:					
Banány	258	300	-	295	330
Citrony	486	550	520	540	580
Grapefruit	446	-	-	470	560
Pomeranče	418	420	-	420	500
Hrozny stolní bílé	451	340	-	390	480

 Poznámka: Producentские ceny maďarského ovoce na velkoobchodních trzích, - = údaj není k dispozici.
 Pramen: AKII, Agrárgazdasági Kutat és Informatikai Intéze

Přehled cen ovoce v Chorvatsku

Datum zjištění ceny: 37. týden

HRK/kg

Druh ovoce	Velkoobchod			Maloobchod			Tržnice		
	min.	max.	průměr	min.	max.	průměr	min.	max.	průměr
Jablka Gala	3,00	8,00	4,79	5,99	9,99	8,18	3,00	15,00	7,46
Golden Delicious	4,00	8,00	6,06	5,99	10,99	9,38	3,00	12,00	7,75
Idared	3,00	8,00	5,40	5,99	9,99	8,94	4,00	13,00	7,61
Hrušky	5,00	14,00	9,50	6,99	16,99	13,05	5,00	25,00	10,70
Broskve	5,00	11,00	6,70	5,99	14,99	10,49	4,00	30,00	9,82
Hrozny stolní bílé	5,00	14,00	9,80	6,99	29,99	13,69	8,00	40,00	15,28
Kiwi	6,00	20,00	15,14	9,99	29,99	19,82	12,00	25,00	18,69
Meruňky	-	-	-	7,99	18,99	14,93	8,00	20,00	13,00
Nektarinky	5,00	11,00	7,25	6,99	14,99	10,65	5,00	30,00	11,29
Švestky	4,00	8,00	6,10	3,99	16,99	9,55	4,00	20,00	8,08
Banány	5,00	11,00	7,40	5,99	12,99	9,70	6,00	20,00	10,75
Citrony	10,00	18,00	13,25	9,99	24,98	17,99	10,00	25,00	18,78
Grapefruit	9,00	16,00	12,11	11,99	19,99	17,27	10,00	20,00	14,46
Pomeranče	7,00	12,00	9,60	6,99	13,99	12,11	8,00	18,00	12,18

 Poznámka: - = údaj není k dispozici.
 Pramen: TISUP, Tržišni informacijski sustav u poljoprivredi - Tržište voća i povrća

Obchodní ceny ovoce ve vybraných trzích SRN

Datum zjištění ceny: 37. týden

EUR/100 kg

Druh ovoce	Země původu	Frankfurt	Hamburk	Kolín	Mnichov	Berlín
Jablka Elstar	Německo	158	131	155	146	150
Royal Gala	Německo	148	132	145	143	172
Hrušky Santa Maria	Itálie	173	200	170	180	170
Broskve A	Španělsko	125	98	100	137	111
Jahody	Německo	359	220	346	337	236
Kiwi	Nový Zéland	321	321	353	313	321
Meruňky	Francie	270	208	217	-	221
Nektarinky A	Španělsko	128	100	125	156	117
Švestky Presenta	Německo	172	199	179	204	226
Vinné hrozny Thompson	Řecko	306	235	330	239	240
Citrony	Španělsko	163	150	180	153	154
Pomeranče Valencia Late	JAR	110	-	118	107	-

Pramen: fruchtportal.de

Obchodní ceny ovoce ve vybraných tržnicích v Polsku

Datum zjištění ceny: 19.9. - 21.9.2017

PLN/kg

Druh ovoce	Bronisze	Kalisz	Lublin	Lódź
	21.9.2017	21.9.2017	19.9.2017	20.9.2017
Jablka Delikates	2,00 - 3,00	-	2,53 - 2,53	2,00 - 3,00
Gala	1,85 - 2,60	2,33 - 2,33	2,00 - 2,33	-
Paula Red	2,00 - 2,75	-	2,80 - 3,00	1,53 - 2,67
Šampion	1,75 - 2,60	2,33 - 2,53	1,67 - 2,40	1,67 - 2,67
Hrušky	3,00 - 5,00	4,00 - 4,00	2,00 - 4,50	-
Jahody	8,00 - 13,00	-	-	7,00 - 8,00
Maliny	10,00 - 15,00	12,00 - 12,00	12,00 - 12,00	-
Švestky	4,00 - 6,00	3,00 - 5,00	3,50 - 5,00	3,00 - 4,50
Dovoz:				
Banány	2,75 - 3,90	3,00 - 3,00	2,90 - 3,30	3,06 - 4,17
Broskve	2,80 - 3,75	3,60 - 3,60	3,80 - 3,80	4,00 - 4,50
Citrony	5,60 - 8,00	5,50 - 5,50	4,50 - 5,00	6,11 - 6,67
Mandarinky	5,00 - 9,00	-	6,50 - 6,50	7,00 - 7,50
Meruňky	6,00 - 7,50	5,50 - 5,50	5,60 - 5,60	8,00 - 9,00
Nektarinky	2,85 - 4,00	4,50 - 4,50	3,00 - 4,00	4,00 - 4,50
Pomeranče	4,75 - 6,00	5,00 - 5,00	5,00 - 5,00	4,50 - 6,00
Hrozny stolní	4,20 - 7,20	-	4,20 - 6,00	5,00 - 5,50

Poznámka: - = údaj není k dispozici.

Pramen: Biuletyn Informacyjny - Rynek owoców i warzyw

Ceny ovoce na Slovensku

Datum zjištění ceny: 36. týden 2017

EUR/kg

Druh ovoce Odrůda	Ceny od producentů			Odbytové ceny z velkoobchodu		
	cenové rozpětí	průměr	±36./34. t.	cenové rozpětí	průměr	±36./34. t.
Jablka T						
Gala 70 mm +	0,50 - 0,75	0,60	.	0,72 - 0,97	0,94	- 0,05
Golden Delicious 70 mm +	-	-	-	0,69 - 0,89	0,81	- 0,09
Jablka D						
Golden Delicious	-	-	-	0,85 - 1,25	1,00	+ 0,12
Hrušky D	-	-	-	0,89 - 1,75	1,26	- 0,04
Hrozny stolní bílé D	-	-	-	1,10 - 2,10	1,47	+ 0,07
Broskve	0,47 - 0,80	0,59	- 0,10	-	-	-
Meruňky D	-	-	-	1,09 - 1,90	1,65	- 0,17
Nektarinky D	-	-	-	0,59 - 1,30	1,00	+ 0,01
Švestky	0,30 - 0,80	0,53	- 0,07	-	-	-
Ananas (ks)	-	-	-	1,05 - 2,00	1,49	- 0,13
Banány	-	-	-	0,69 - 1,10	0,83	- 0,02
Citrony	-	-	-	1,19 - 1,90	1,46	- 0,03
Grapefruity bílé	-	-	-	0,89 - 1,75	1,27	- 0,05
Mandarinky	-	-	-	0,99 - 2,15	1,50	- 0,13
Pomeranče	-	-	-	1,09 - 1,45	1,23	- 0,03
Kiwi volné	-	-	-	2,15 - 3,90	2,84	+ 0,47

Poznámka: - = údaj není k dispozici.

Pramen: ATIS, Agrárne trhové informácie Slovenska

Obchodní ceny vybraných druhů ovoce ve Španělsku

EUR/100 kg

Druh ovoce	36. týden	37. týden	37. t./36. t. 2017 (€)	37. t./36. t. 2017 (%)
Jablka Golden Delicious	44,42	49,70	+ 5,28	+ 11,88
Hrušky Blanquilla	65,64	61,18	- 4,46	- 6,80
Banány	30,60	35,94	+ 5,34	+ 17,45
Broskve	32,92	35,03	+ 2,11	+ 6,41
Švestky	49,41	57,00	+ 7,59	+ 15,35
Citrony	17,50	43,75	+ 26,25	+ 150,00
Klementinky	37,97	37,71	- 0,26	- 0,69
Pomeranče	24,03	23,19	- 0,84	- 3,51
Vinné hrozny	68,74	67,71	- 1,03	- 1,50

Pramen: Ministerio de Medio Ambiente y Medio Rural y Marino

Obchodní ceny vybraných druhů ovoce v Itálii

EUR/kg

Druh ovoce	37. týden	38. týden	38.t./37.t. 2017 (%)	38.t.2017/ 38.t. 2016 (%)
Jablka	0,72	0,70	- 2,6	+ 35,1
Hrušky	0,72	0,73	+ 0,9	+ 1,0
Broskve	0,48	0,45	- 6,2	- 17,1
Nektarinky	0,49	0,50	+ 1,9	+ 12,4
Švestky	0,67	0,72	+ 7,9	+ 22,8
Hrozny stolní	0,61	0,60	- 1,3	+ 31,4
Citrony	0,69	0,70	+ 1,9	- 49,8

Pramen: ISMEA, Servizi per il Mercato Agricolo Alimentace

Letošní úroda jablek by měla být nejnižší od roku 2011

Letošní úroda jablek v sadech českých pěstitelů by podle posledního odhadu k začátku září měla meziročně klesnout o 24 procent na 96 657 tun, a být tak nejnižší od roku 2011. Sklizeň hrušek by se měla snížit o 36 procent na 4 281 tun. Vyplyvá to z odhadu sklizně provedeného Ústředním kontrolním a zkušebním ústavem zemědělským. Podle předsedy Ovocnářské unie ČR Martina Ludvíka jsou hlavním důvodem nízké sklizně jarní mrazy. Celkové ztráty na tržbách ovocnáři letos odhadli na půl miliardy korun.

Poslední odhad sklizně k 1. září se týká jen jádrovin, protože ostatní ovoce je již většinou sklizené. „Mrazy významně poškodily i peckoviny. Nízké sklizně byly u meruněk, broskví, třešní, višní i švestek,“ řekl Ludvík. Dodal, že někde, především na Moravě a ve středních Čechách, se na propadu úrody podepsalo i sucho. Největší finanční ztráty budou na jablekách, které jsou hlavním ovocným druhem.

Pramen: Zemědělec, 22.9.2017

Studie odhalila dopady užívání pesticidů na pracovníky banánových plantáží. Fair trade je velkou nadějí, jak věci zlepšit

Banán je neoblíbenějším tropickým ovocem. Ročně jej sníme 9,9 kg na osobu, jak uvádí zástupci projektu Za férové banány. Často však v supermarketech narazíme na kilo banánů, které stojí méně než dvacet korun. Za politikou jejich nízké ceny se skrývají neférové obchodní praktiky a tlak na snižování cen v celém dodavatelském řetězci. Tato situace má za následek negativní dopad na zdraví pracovníků i na jejich pracovní podmínky, jak ukázala i nejnovější studie rakouské organizace AeGU. Zásadním problémem je dle AeGU využívání pesticidů na konvenčních plantážích.

Pesticid - tichý nepřítel plantážníků

„Podle studie rakouské organizace ÄrztInnen für eine gesunde Umwelt (AeGU; The Austrian Doctors for a Healthy Environment) z roku 2016 způsobuje používání pesticidů 6 - 8x vyšší výskyt nevolností, zvracení a dalších problémů spojených

s onemocněním trávicí soustavy. Pracovníci konvenčních plantáží jsou vystaveni pesticidům během přípravy roztoku, samotné aplikaci i leteckého práškování,“ říká Pavla Kotíková, koordinátorka projektu Za férové banány.

Studie se zúčastnilo celkem 71 pěstitelů banánů z Ekvádoru, 34 z nich pracovalo v konvenčním zemědělství, kde se pesticidy intenzivně využívají, a 37 v ekologickém zemědělství bez užívání pesticidů. Banánové plantáže spotřebují, po bavlně, největší množství pesticidů. Používají se především jako ochrana před plísněmi a škůdci, zároveň zvyšují produkci. Jsou aplikovány plošně, a to i leteckým práškováním, přitom v Evropské unii je od roku 2009 letecký postřik zakázán či povolen pouze ve výjimečných případech. Bohužel takové zákony v tzv. rozvojových zemích zatím chybí, jelikož tyto

země čelí velkému lobby nadnárodních firem a korupci.

I přesto, že dotazovaní pěstitelé konvenčního typu pěstování přichází denně do styku s nebezpečnými látkami, pouze 20 % z nich používá ochranné pomůcky. Důvodem jsou především žádné či zcela povrchní znalosti pracovníků týkající se zdravotních rizik pesticidů a chybějící pomůcky na pracovišti či nulové školení ze stran zaměstnavatele.

Studie slouží i jako podkladový materiál pro práci partnerů v rámci projektu Za férové banány, který se snaží o postupné zlepšování podmínek pěstitelů ovoce v tzv. rozvojových zemích. Jedním z příkladů práce může být kampaň s názvem Správná volba je hrát fér. Byla zaměřená na obchodní řetězec Lidl a měla za cíl dát řetězci najevo, že jeho zákazníci stojí o důstojné pracovní podmínky na plantážích, odkud si kupují ovoce. Výzvu, která byla s kampaní spojena, podepsalo celkem 75 tisíc zákazníků. Výsledkem kampaně bylo zlepšení pracovních podmínek na dané plantáži dodávající banány do Lidlu z Ekvádoru. Pracovníci na plantážích jsou nyní lépe chráněni při aplikaci pesticidů.

„Je smutnou skutečností, že český spotřebitel má dnes jen velmi málo možností, jak nakupovat tropické ovoce vypěstované eticky a bez použití pesticidů. Banány s certifikací Fairtrade, která je považována za nejdůvěryhodnější a nejúčinnější na současném trhu, žádný řetězec zatím nenabízí. A to i přesto, že poptávka po nich roste,“ popisuje situaci Pavla Kotíková.

Jde to i jinak

Do České republiky i proto zavítali zástupci fairtradového družstva Urocal z Ekvádoru, kde k produkci banánů přistupují jinak. Urocal je asociací drobných pěstitelů, kteří jsou zapojeni do systému fair trade, a jejichž hlavním cílem je vytvoření důstojných pracovních podmínek při produkci banánů, která nezatěžuje lidské zdraví ani životní prostředí.

„Na rozdíl od monokulturního intenzivního hospodaření dáváme na našich farmách přednost pěstování více druhů plodin. Kromě banánů pěstujeme i kakao, citrusy a zeleninu, což je šetrnější a udržitelnější forma užití půdy. Pracovníci u nás pracují podle zásad ekologického zemědělství, používají přírodní hnojiva a ručně obdělávají půdu,“ vysvětluje Marcelo Matute.

Urocal současně poskytuje školení, přispívá na zdravotní péči svých členů a celkově jim pomáhá zvýšit jejich životní úroveň. Zemědělce podporuje ve způsobu pěstování, který zachovává diverzitu a úrodnost půdy a současně neohrožuje zdraví zaměstnanců.

Pěstitele do Čech pozvala organizace Ekumenická akademie. Její kampaň Za férové banány se zaměřuje na zajištění důstojných pracovních podmínek na plantážích s tropickým ovocem a ochranu životního prostředí při ovocné produkci. Ekumenická akademie v rámci kampaně usiluje o zařazení banánů s certifikací Fairtrade do sortimentu českých obchodů. Více na www.zaferovebanany.cz a www.pribehbananu.cz.

Pramen: Enviweb.cz/Ekumenická akademie, 25.9.2017

Kurzy devizového trhu - Česká národní banka - platnost od 26. 9. 2017

100 HUF - 8,384 Kč	1 PLN - 6,084 Kč	1 USD - 22,103 Kč
1 EUR - 26,055 Kč	1 HRK - 3,478 Kč	1 GBP - 29,680 Kč

Vydavatel

TIS^{ČR} SZIF

Státní zemědělský intervenční fond
Ve Smečkách 33, 110 00 Praha 1

www.szif.cz

Odpovědný pracovník

Ing. Tomáš Materna
vedoucí odd. agrární informatiky

tel.: 703 197 498
fax: 222 871 591
e-mail: tomas.materna@szif.cz

Komoditní manager

Ing. Anna Mandelíčková

tel.: 703 197 336
fax: 222 871 591
e-mail: anna.mandelickova@szif.cz
e-mail: tis.ovoce@szif.cz

Rozmnožování anebo rozšiřování tohoto zpravodaje nebo jeho části jakýmkoliv způsobem je zakázáno, s výjimkou případů povolených autorským zákonem nebo předchozího písemného souhlasu TIS^{ČR} SZIF. Údaje obsažené v tomto zpravodaji jsou pouze informativního charakteru a nemají závaznou povahu. Jejich citace je možná pouze s uvedením zdroje TIS^{ČR} SZIF.